Noi măsuri la orizont: transpunerea în România a Directivei 5 privind combaterea spălării banilor | EY România

Autor: Laura Lica-Banu, Director, Forensic & Integrity Services, EY România

Autoritățile din România fac demersuri pentru transpunerea totală a Directivei (UE) 2018/843 de modificare a Directivei (UE) 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, cunoscută sub denumirea de Directiva 5 AML. Proiectul de Ordonanță de urgență a Guvernului (OUG), aflat în plin proces legislativ, va aduce o serie de modificări și completări textului actual al Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (Legea AML).

Acest proiect de act normativ urmărește, printre altele, să asigure un regim de reglementare și supraveghere adecvat pentru furnizorii implicați în servicii de schimb între monedele virtuale (criptomonede) și monedele fiduciare și furnizorii de portofele digitale. Acest tip de furnizori, care vor intra în scopul Legii nr. 129/2019 în calitate de entități raportoare, vor avea obligația de a aplica, printre altele, măsuri de cunoaștere a clientelei, inclusiv a beneficiarului real, de screening, precum și de monitorizare și raportare a tranzacțiilor suspecte. În același timp, vor fi supuși unui proces de autorizare și/sau înregistrare, care va fi coordonat de către Ministerul Finanțelor Publice. Proiectul de OUG completează, astfel, Codul Fiscal care a introdus în anul 2019

reglementări privind regimul fiscal al veniturilor obținute din tranzacțiile cu monedă virtuală.

Proiectul de act normativ include, de asemenea, în lista entităților raportoare, persoanele care depozitează sau comercializează opere de artă sau care acționează ca intermediari în comerțul cu opere de artă, din galerii de artă și case de licitații sau desfășurat în zone economice libere, precum și agenții și dezvoltatorii imobiliari, inclusiv atunci când acționează în calitate de intermediari în închirierea de bunuri imobile, în cazul în care valoarea tranzacției sau a unei serii de tranzacții legate între ele reprezintă echivalentul în lei a 10.000 EUR sau mai mult. Totodată, sunt aduse clarificări cu privire la tipurile de entități ce intră în sfera de aplicare a Legii AML, cum ar fi, profesiunile legale liberale, entitățile din sfera instituțiilor financiare sau furnizorii de servicii pentru fiducii ori pentru societăți.

De asemenea, proiectul de OUG include aspecte privind emiterea de către Agenția Națională de Integritate (ANI) a listelor cu funcții publice importante la nivel național, care se încadrează în categoria Persoanelor Expuse Public (PEP). ANI va întocmi listele și în baza informațiilor transmise de către entitățile în sarcina cărora rezidă obligația de a aplica măsuri de cunoaștere a clientelei (inclusiv de screening) și de către organizațiile internaționale acreditate pe teritoriul României. Listele vor fi publicate pe pagina de internet a ANI, într-o manieră transparentă și sub formă structurată.

Legiuitorul propune și organizarea și operaționalizarea registrului central electronic pentru conturi bancare și conturi de plăți identificate prin IBAN, la nivelul Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF), stabilind categoriile de informații ce pot fi accesibile prin intermediul acestuia, precum și modalitatea și condițiile de accesare. Instituțiile de plată și emitenții de monedă electronică vor avea obligația de a transmite lista

titularilor care au deschise conturi pe teritoriul României.

În ceea ce privește emitenții de monedă electronică și prestatorii de servicii de plată autorizați în alte state membre ale UE care desfășoară activități în România, proiectul de OUG aduce completări regimului de reglementare și supraveghere, în sensul impunerii stabilirii unui punct unic de contact, responsabil cu asigurarea aplicării legislației AML și verificării implementării procedurilor și sistemelor necesare de către agenții și distribuitorii contractați care prestează servicii pe teritoriul țării.

Pentru a veni în sprijinul entităților cu obligații conform Legii AML, proiectul aduce o serie de clarificări asupra modalităților de identificare a beneficiarului real, în special, pentru entitățile corporative străine, persoanele juridice fără scop lucrativ (incluzând asociațiile și fundațiile) și alte persoane juridice și entități care administrează și distribuie fonduri. Accesul condiționat la registrul beneficiarilor reali în funcție de demonstrarea unui interes legitim este eliminat, entitățile raportoare urmând a avea drept de acces la numele și prenumele, luna și anul nașterii, naționalitatea și țara de reședință a beneficiarului real, precum și la informațiile privind modalitatea în care se concretizează această calitate.

De asemenea, proiectul include referințe și cu privire la tranzacțiile cu sume în numerar și transferurile externe în și din conturi, în lei sau în valută, care trebuie raportate Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor în cazul în care ating pragul minim de 10.000 EUR în echivalent. În ambele cazuri, raportarea va lua în considerare și pragul valoric care este atins în cazul operațiunilor care au legătură între ele, operațiuni a căror valoare este fragmentată în tranșe mai mici decât pragul minim, care au elemente comune, precum părțile tranzacțiilor, inclusiv beneficiarii reali, natura sau categoria în care se încadrează tranzacțiile și sumele implicate.

Având în vedere numeroasele modificări și completări așteptate odată cu aprobarea acestui proiect de Ordonanță de Urgență, perioada următoare oferă un bun prilej celor interesați de a-și evalua și stabili tipul de măsuri care vor trebui adoptate la nivel intern. Astfel, vom fi mai pregătiți în asigurarea conformării față de noile reglementări și în evitarea aplicării de către autoritățile de supraveghere și control a unor măsuri de sancționare, probabil usturătoare, cu un posibil puternic impact financiar, legal și mai ales reputațional.